

Ni-kyo a jeho aplikace

Ni-kyo obsahující temín Ni (= druhý) představuje druhý typ páky. Prvním typem je I-kyo, tedy páka na zápěstí, při druhém typu páky se zúčastní také úpony loktu. Třetím typem páky je San-kyo. Zde se účastní i úpony spojující humerus (kost pažní) s jeho fixací na trup (scapula, clavicula).

Páka náleží do systému Aikido, jako většina technik aikido má ve svém klasickém kontextu hodnotu exhibiční, avšak vlastní páka bez kontextu je aplikovatelná ve mnoha kontextech obranných i útočných (pro fixaci útočníka).

Popisovaná páka je snad nejbolestivější ze všech pák. Dobrý mistr by ji mohl dokázat nasadit i při zachyceném úderu laika. Universálnost páky dovoluje její nasazení jak v pasivním pojetí (útočník obránce zachycuje) tak také v pojetí aktivním (obránce se vnuť do dlaně útočníka). Ni-kyo lze užít v boji v postoji i na zemi.

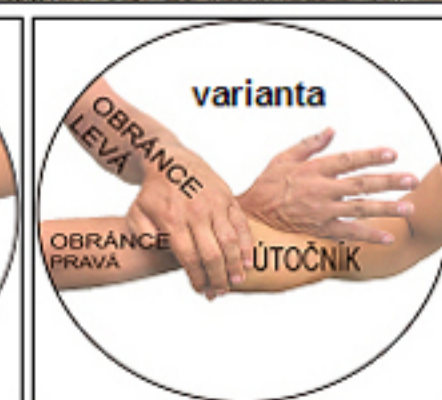
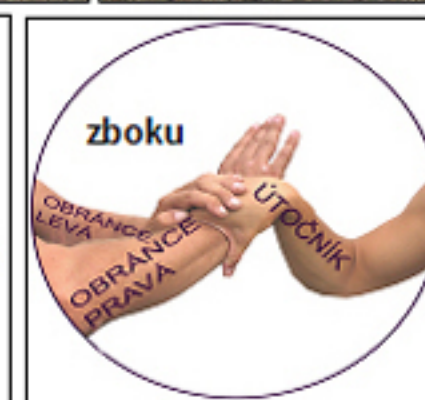
Zde je Ni-kyo vyobrazeno v poněkud komické situaci preventivního útoku, kdy útočník vyžaduje od oběti odevzdání malého předmětu (např. osobní doklad, peníze).

Nedokonalost našich zákonů by mohla ve vyobrazeném případě nahrávat útočnickovi. Ten zde žádá peníze a oběť neohrožuje jinak, než slovním příkazem. Snadné řešení např. kopem Mai-geri na břicho útočníka by mohl mít pro útočníka i fatální následky a obránce by byla kladena za vinu nepřiměřenost obrany. Naopak také (vykrytí kopu není třeba předpokládat) lze např. kopem zasáhnout masivní prasku řemene kalhot či jiný pevný předmět v kapse útočníka a kop nemusí být dost účinný; zbytečně by byla dána útočníku šance. Aplikaci páky Ni-kyo však lze útočníka fixovat v době kratší než 1 sec. a předat ho (či spoutat) bez sebemenšího zranění.

I pokud neovládáme jazyk útočníka, může pomocí gest dát jasně najevo bezvýchodnost naší situace, i strach, tím ubezpečíme útočníka o naší bezvýchodnosti a zajistíme si volnost pro rychlé provedení akce.

- 1 Mistr si může dovolit podávat předmět vyobrazených způsobem, avšak kdo neprovedl stovky těchto technik, měl by raději podávat předmět tak, aby ruka útočníka směřovala hřbetem vodorovně. Plochý předmět, v tomto případě peníze, držíme kolmo a ne vodorovně. Držíme jej tedy mezi ukazováčkem a prostředníkem. Není to ideální držení, protože vyvolává v západních kulturách pocit nadřazeného gesta.
- 2 Peníze už byly v útočnickově dlani, ale obránce prudce protáhl ruku o decimetr dál, takže v útočnickově dlani je nyní obránčovo zápěstí.
- 3 Obránce přikládá druhou ruku na hřbet ruky útočníka a to pevně. Přitom ho stále ještě neuchopí pomocí palce. Vytáčí uchopenou ruku (dle foto pravou) prsty kolmo vzhůru. Tím se útočnickovo zápěstí ohýbá a v této fázi už má útočník nasazeno I-kyo (páka na zápěstí). Bez tohoto vytočení ruky by uchopená ruka vůbec nemusela zasáhnout (ani malíčkem) hřbet ruky útočníka - pokud úchop útočníka byl příliš distální (na bázi metacarpů). I při silném úchopu útočníkem snadno uchopenou ruku vytočíme, provedeme-li vytočení celým svým tělem.
- 4 Jemným objížděcím pohybem pohladí obránce dlaní zápěstí útočníka, jakoby chtěl celé jeho předloktí objít po obvodu. Snaží se fixovat ruku útočníka tak, aby ji nenatáčel, aby zůstal hřbet útočnickovy ruky zcela vodorovně. Detail 2 u foto 4 by se mohl chybně pochopit. Jde o pohled shora, nikoliv z boku.
- 5 Útočník se řítí k zemi nejvyšší možnou rychlostí, kterou dokáže předat jeho mozek svalům. Pokud vedeme páku správně, zažije pocit, kdy si uvědomuje, s jak velkým zpožděním tato komunikace trvá. Bolest ho nutí co nejdříve se dostat na zem, avšak kolena a kyčle zde brzdí pohyb, než naleznou správný úhel ohybu. V tak ukvapeném pohybu neudělá útočník nic, pokud bychom ve vážnosti situace mu museli nastavit koleno, může u něj dojít k otřesu mozku. Je nutno počítat s faktem, že v moment spuštění páky vykřikne. Obránce může mírným překročením upravit pozici, aby útočník klečel kolmo, páčenou ruku má přes hara obránce, snaží se co nejvíce snížit, tedy kolena maximálně roztáhne. Jeho genitálaparáť není od špičky nohy obránce dále než decimetr, tedy v nouzi lze akci přerušit kopem nebo i šlápnutím; event. kopem kolena do brady.

- 6 Foto 5 zachycuje již absolutně patovou situaci, kdy útočnickovi není povolen sebemenší pohyb. Šance pro kousnutí (jak se zdá z foto) je kvůli bolesti nulová. V podstatě oba útočnickovy extensory (e. radialis et ulnaris) jsou vyšponovány tak, že jim hrozí abrupce (odtržení od okostice) a pochopitelně trhání vaziv z těla je bolest nesmírná. (Přitom k její metastázi nedojde; jinak by tato technika nebyla vázána do bojového sportu Aikido.) Nevýhodou této techniky je, že útočník se nemůže přemísťovat ani kontrolovat, tedy pokud ho nelze spoutat, je třeba ho nějak "přeformátovat", protože neustálé povolování a dotahování této páky nemusí jeho extensory vydržet bez poškození. Možností je více, ale snad nejjednodušší je nasadit odváděcí páku.
- 7 Podle pozice na foto 6 zůstává pravá ruka na zápěstí útočníka, levá se přiloží zespodu na jeho loket a celá paže útočníka se přetočí do pozice dle foto 7.
- 8 Nyní, pokud ovládáme jazyk útočníka, vysvětlíme mu, že půjdeme. On má totiž tendenci uhýbat nové bolesti předklonem. Pokud nemá znalost jazyků a dostatečnou inteligenci pro gesta, musíme ho uchopit za vlasy nebo opatrně pod bradou (nebo za okraje očních důlků) a zvedneme ho do postoje.
- 9 Jestliže musíme vést útočníka daleko a máme obavu, aby nevyužil překážek v terénu, je více možností, jak mu přesun ztížit. Můžeme mu zavázat obličej přetažením šatů (zde trička), vyvracet mu rameno se žádostí, aby nesl druhou ruku několik minut zdviženou (taková ruka je pak pro boj nepoužitelná), stáhnout mu kalhoty ke kotníkům, nebo (v případě více obránců) svázat kotníky jeho tkaničkami. V některém terénu stačí, když mu zahodíme boty (zbývající rukou si je může sám sejmout). Pokud má dlouhé rukávy na pevném oblečení, donutíme ho na zemi lehnout na břicho a roztáhnout ruce do stran. Jednu hůl mu protáhneme oběma rukávy a druhou prostrčíme kolmo dolů až do nohavice. Musíme mu samozřejmě pomoci vstát a hlídat ho, aby nespádl na obličej. Je prostě ukřižovaný.

Detail první předvádí pozice rukou před momentem, kdy vytočíme (zde) pravou ruku prsty vzhůru.

Detail druhý předvádí nasazení (zde) pravé ruky na radius útočníka. Zde se jedná o pohled shora.

Detail třetí předvádí variantu, kterou neuznává klasické Aikido. V klasickém pojetí objíždí obránce předloktí útočníka po obvodu. Zde však obránce tlačí malíkovou hranou ruky na distální část ulny. Mezi žáky je vždy neshoda, která varianta je snesitelnější. Je to samozřejmě individuální vůči drobným anatomickým odchylkám ve variabilitě extensorových úponů ruky.